

سید الهام حسینی (ع)

در ادبیات کدک نوجوان

میترا مشرقی مقدم

سرشناسه:	مشرقی مقدم، میتر، ۱۳۶۰-
عنوان و نام پدیدآور:	سیمای امام حسین (ع) در ادبیات کودک و نوجوان/میترا مشرفی
مشخصات نشر:	قشم: امیرصدرا، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری:	۲۱۴ص.
وحدت کیهان نویسی:	۹۷۸-۶۰۰-۹۸۵۸-۱۸-۷
موضوع:	حسین بن علی، (ع)، امام سوم، ۴-۶۱ق.- در ادبیات
موضوع:	Hosayn iba/ Imam III -- in literaure
موضوع:	ماشواتر ادبیات
موضوع:	Tenth of Muharam in literaure
موضوع:	واقعه کربلا در ادبیات
موضوع:	Karbala/Battle of Iraq/۶۰۰ in literature
زده بندی کنکره:	۱۳۹۷ م ۴م ۲۴۰ق
زده بندی دیویی:	۸۳۵۱/۸۶۰
شماره کتابشناسی ملی:	۵۳۹۶۶۸۱

نام اثر: سیمای امام حسین (ع) در ادبیات کودک و نوجوان

ترجمه: میترا مشرقی مقدم

کتاب: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۵۸-۰-۰

موضوع: ادبیات کودک و نوجوان / گروه گرافیک انتشارات امیرصدرا (بنیامین یعنونی)

انتشارات امیرصدرا

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

شمارگان: ۱۰۰۰

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۷

شماره تماس: ۰۹۱۷۰۴۴۱۷۶۶

فهرست مطالب

۱۰ چکیده:

۱۲ مقدمه:

۲۰ فصل اول: مبانی نظری تحقیق:

۲۱ ۱-۱ ادبیات کودک و نوجوان

۲۴ ۱-۱-۱ اثبات در ملایم کودکان و نوجوانان

۲۶ ۱-۳ ادبیات کودک، آوازه‌ها، دینی

۳۱ ۱-۳-۱ دین و تربیت دینی

۳۵ ۱-۳-۲ آموزش از طریق تمثیل سواد ها

۳۷ ۱-۳-۳ ضرورت آغاز تربیت دینی از دوران کودکی

فصل دوم: امام حسین (ع) و حادثه عاشورا در ادبیات

۴۳ کودک و نوجوان:

۴۴ ۱-۲ امام حسین (ع) و ادبیات عاشورایی

۴۷ ۲-۲ ادبیات عاشورایی کودک و نوجوان

۵۱ ۳-۲ مضامین ادبیات عاشورایی کودک و نوجوان

۵۳ ۱-۳-۲ نام شخصیت ها

۵۵	 ۲-۳-۲ زمان و مکان حادثه.
۵۶	 ۲-۳-۳ بن مایه های آب و تشنگی.
۵۷	 ۲-۳-۴ بن مایه های طبیعی.
۵۷	 ۲-۴-۴ برتری شعر بر نثر در ادبیات عاشورایی.
	۲-۵-۵ بررسی شخصیت های قیام حسینی و انعکاس آنها در ادبیات کودک و
۵۹	 نوجوان.
۶۰	 ۲-۵-۱۱ امام حسین (ع).
۷۹	 ۲-۵-۱۰ حضرت زینب (س).
۸۱	 ۲-۵-۳ حضرت ابوالفضل (ع).
۹۰	 ۲-۵-۴ حضرت اسحاق (ع).
۹۵	 ۲-۵-۵ علی اصغر (ع).
۹۷	 ۲-۵-۶ حضرت زقیه (س).
۱۰۷	 ۲-۵-۷ قاسم بن الحسن (ع).
۱۱۳	 ۲-۵-۸ حبیب ابن مظاهر.
۱۱۷	 ۲-۵-۹ حضرت سکینه (س).
۱۱۹	 ۲-۵-۱۰ عبدالله بن الحسن (ع).
۱۲۱	 ۲-۵-۱۱ علی اکبر (ع).
۱۲۷	 ۲-۵-۱۲ طفلان مسلم.
۱۳۲	 ۲-۵-۱۳ امام محمد باقر (ع).
۱۳۵	 ۲-۵-۱۳ محمد بن عبدالله.

۱۳۶ ۲-۵-۱۴ عون بن عبدالله

۱۳۹ ۲-۵-۱۵ عمرو بن جُناده انصاری

۱۴۲ ۲-۵-۱۶ عمرو بن الحسن (ع)

۱۴۵ ۲-۵-۱۷ احمد بن الحسن (ع)

۱۴۵ ۲-۵-۱۸ فاطمه دختر امام حسین (ع)

۱۴۵ ۲-۵-۱۹ حمیده دختر مسلم بن عقیل

۱۵۳ ۲-۵-۲۰ محمد بن ابی سعید بن عقیل

۱۵۴ ۲-۵-۲۱ عمه دینار ام حسن مجتبی (ع)

فصل سوم: تحلیل بلاغی چند نمونه از اشعار عاشورایی

کودک و نوجوان: ۱۵۶

۱۵۷ ۳-۱ شعر «قصه آب»

۱۶۱ ۳-۲ شعر «تاوان این خون تا قیامت ماند بر ما»

۱۶۴ ۳-۳ قسمتی از شعر «نیمی از خورشید»

۱۶۵ ۳-۴ شعر «اسیر کوچک»

۱۱۲ ۳-۵ شعر «لالایی عاشورا»

۱۷۵ ۳-۶ شعر «ظهر روز دهم»

نتیجه گیری: ۱۹۳

منابع و مأخذ: ۱۹۹

چکیده

این پژوهش با عنوان «سیمای امام حسین (ع) در ادبیات کودک و نوجوان» با هدف بررسی میزان و شیوه انعکاس زندگانی آن حضرت، به بررسی ریشه‌ها، دفعه عاشورا در آثار منظوم و منثور کودک و نوجوان، تدوین شده است.

تحقیق حاضر، یک پژوهش توصیفی-تحلیلی است که به بررسی سبک‌های انجمن شده است و شامل یک مقدمه و سه فصل است. فصل اول به معرفی ادبیات کودک و نوجوان و آموزه های دینی پرداخته است. فصل دوم به زندگی و قیام امام حسین (ع) و تجلی آن در ادبیات کودک و نوجوان اختصاص دارد. در فصل سوم نیز چند نمونه از اشعار عاشورایی کودک و نوجوان، تحلیل بلاغی شده است.

این پژوهش منتج به این موضوع می‌گردد که حادثه عاشورا، سایر حوادث زندگی آن حضرت را تحت الشعاع قرار داده است و شاعران بیشتر از نویسندگان به این ماجرا پرداخته‌اند زیرا فضای عاطفی شعر از فضای واقع‌گرایانه‌تر، برای این موضوع مناسب‌تر است. سیمای امام حسین (ع) در آثار عاشورایی، محوریت دارد و همه حوادث و شخصیت‌های دیگر، در سایه خورشید وجود ایشان، جلوه‌گر هستند. مکان این حادثه ارتباط با جزئیات در آثار منظوم و منثور معرفی شده است ولی به زمان آن کمتر پرداخته‌اند. تحلیل باغی چند نمونه از اشعار عاشورایی، نشان می‌دهد که وفاداری یاران و خاندان آن حضرت، تشنگی یاران، ملومیت و در عین حال سربلندی و آزادگی، عناصری هستند که سیمای آن حضرت و حادثه را از همه حوادث دیگر متمایز می‌کنند. در این اشعار «تشخیص»، بسامد بالایی دارد. تشبیهات بیشتر از نوع محسوس به محسوس و یا معقول به محسوس هستند، واژه‌هایی مربوط به «شمار» یا گلها و گیاهان که بیانگر پاکی، سربلندی و زیبایی است، برای توصیف جبهه حق بسیار کار می‌روند. در مقابل واژه‌هایی که برای توصیف دشمنان امام بکار می‌رود، خاکی، خشن و عبوس است. استفاده از واج آرایی و تکرار، برای ایجاد موسیقی مورد نظر و نیز برای تاکید، از شیوه‌های بیابان هنری در این اشعار بشمار می‌رود. برای ایجاد موسیقی مورد نظر و نیز برای تاکید، از شیوه‌های بیابان هنری در این اشعار بشمار می‌رود.

واژه‌های کلیدی: امام حسین (ع)، ادبیات کودک و نوجوان، عاشورا.